

Piet de Wolf

De hazenvergadering op Texel heeft gewoonlijk plaats in de tweede helft van maart. Voor veel mensen zijn hazen eenzame dieren, die af en toe eens voorbijflitsen of doodgegreden langs de weg liggen. Je ziet de vergadering dus niet. De studie van de jaarvergaderingen gaat langzaam, omdat er meestal maar één vergadering per jaar is, althans dat denk ik, maar ik ben er niet zeker van, want de vergaderingen worden niet geconvoceerd. In de literatuur zijn ze niet bekend en hoewel ik er al jaren over praat met jagers, biologen en andere kenners, heeft niemand ze ooit opgemerkt. Meestal duurt de bijeenkomst maar een enkele dag. Soms komt er wel eens iemand te vroeg en blijft soms dagen wachten. Hier volgt een verslag van bijna dertig jaar opletten.

De jaarvergadering van de hazen

Het geluk wilde dat de eerste vergaderplaats die ik ooit zag, recht tegenover mijn huis (op Texel) in het weiland lag, op een afstand van ongeveer honderdvijftig meter.

HAZEN IN DE KRING

Op een goede dag in de tweede helft van maart, omstreeks 1977, kwamen daar 's morgens na 9 uur niet minder dan veer-

Waarom vergaderen hazen één keer per jaar? TEKENING: SYTSKE DIJKSEN

tien hazen bij elkaar. Ze kwamen heel bedaard aanhuppelen, één voor één, soms twee tegelijk, heel grote en kleine, en gingen in een grote kring bij elkaar zitten.

Die kring was ruwweg een cirkel, met een diameter van tien à vijftien meter en de dieren zaten met de kop naar het midden. Het was een heel vredige bijeenkomst. Af en toe verplaatste er zich wel eens een, soms ging er één weg en die kwam dan na enige tijd weer terug. De onderlinge afstand tussen de dieren was ongeveer drie à vier meter (gemeten door vergelijking met de afstand tussen een paar nabije hekpalen).

De hazen waren kennelijk heel ontspannen, een enkeling deed wel eens een dutje (plat op zijn of haar zij), en de rest zat, niet rechtop, maar op vier poten. Aan het eind van de middag, na 17.00 uur vertrok de eerste en om 17.45 was iedereen weg (naar 'huis?').

DAGVERGADERING

Tot ongeveer 1990 heb ik de vergadering een aantal malen gezien. Het aantal deelnemers varieerde van zeven tot zestien en de bijeenkomsten werden alleen gehouden bij droog weer (dat wil zeggen, ik heb er nooit een gezien bij regen) en na 1990 was het afgelopen: het weiland werd gescheurd en werd een maisakker. Daarna was geen haas meer te zien in het voorjaar, met één uitzondering: eind maart 2006 zat gedurende een halve dag een grote haas te wachten, precies op de juiste plaats, maar er kwam niemand opdagen...

In 1985 vond ik aan de zuidwestkant van de Hoge Berg op Texel een tweede vergaderplaats en die is daar nog steeds. Dit weiland ligt langs de Pontweg en de vergadering is te zien vanuit de auto.

Soms komen deelnemers wel eens te vroeg: in 2004 zat een grote haas vier dagen te wachten, precies op de plaats waar het jaar daarvoor de cirkel was. Op 22 maart 2002 was de vergadering zoals gewoonlijk op de Hoge Berg (twaalf hazen) en er was een tweede vergadering op 13 april bij mijn huis (van vijf hazen).

In 2003 waren op de Hoge Berg twee hazen aanwezig op 12 maart, drie op 21 maart en zeven hazen op 22 maart, van 9 uur tot 14 uur; op 23 maart was er ook nog één. Op de andere dagen in maart was geen haas te zien. De eigenlijke vergadering duurt dus slechts één dag.

VREDIGE BIJeenKOMSTEN

Zoals gezegd: niemand weet er iets van.

HUBER (2004, p. 45) schrijft iets over 'clustering': het in groepen bij elkaar zitten geeft hazen kennelijk een 'rustig' gevoel. Maar als het daar om ging, zouden ze veel vaker vergaderen dan eens per jaar. Het heeft niets te maken met de vaak beschreven seksuele renpartijen van een aantal rammten achter een moederhaas. De vergaderingen verlopen bedaar en vredig, alles gaat er langzaam.

Tot slot: ik heb geen idee waartoe de bijeenkomsten dienen en ook niet hoe ik meer te weten zou kunnen komen. Heeft iemand van de lezers een idee? Ik wil graag reacties via email: pdw@nioz.nl

Literatuur

UBER, J. (2004), *Heer Lampe, de Europese haas in Nederland*, Vermande, Den Haag

Piet de Wolf is gastmedewerker van het NIOZ op Texel.